

Má zvyšování minimální zaručené mzdy a jejich stupňů vliv na zaměstnanost?

Vedení MPSV a vláda ČR si vytýčilo několik cílů, které se snaží prosazovat bez ohledu na reálnou situaci nebo podstatné souvislosti a dopady. Jedním z cílů je snaha navyšovat sazby minimálních zaručených mezd. Na rozdíl od vládních politiků a odborářů (a mnohých novinářů) hovoříme v množném čísle, protože v ČR nemáme jednu minimální mzdu, ale 8 stupňů minimální zaručené mzdy, kdy pracovní činnosti jsou do těchto stupňů zařazovány podle složitosti. (viz nařízení vlády č. 567/2006 Sb. v platném znění). Navyšení a dopady do cen služeb jsme rozebírali v dokumentu „Analýza k minimálním mzdovým nákladům od 1. 1. 2015“. Ted bychom se podívali na tuto problematiku v souvislosti s vývojem zaměstnanosti v oblasti SBS.

Zároveň s tímto příspěvkem zveřejňujeme doplněnou statistickou řadu počtu zaměstnanců v oblasti SBS a počtu vydaných koncesních listin pro oblast SBS. Díky tomu, že tuto řadu doplňujeme od 31. 12. 2009 v půlročních intervalech. Máme k dispozici ucelenou řadu uvedených parametrů od počátku tzv. „ekonomické krize“.

První zajímavý údaj můžeme spatřit v tom, že uprostřed „ekonomické krize“ tj. k 31. 12. 2011 byl počet pracovníků 56 711 tedy o 3 438 zaměstnanců více než na počátku. Od tohoto data však začíná pokles počtu zaměstnanců a to výrazně o 2 - 3 tisíce zaměstnanců za rok až na konečných 47 485 osob k 31. 12. 2014. Pokles mezi 31. 12. 2009 a 31. 12. 2014 činí 5 918 zaměstnanců. (Pokles oproti vrcholu k datu 31. 12. 2011 činí 8 858 zaměstnanců). Jenom mezi daty 30. 06. 2013 a 31. 12. 2014 došlo k poklesu o 4 420 zaměstnanců. Vzniká zde proto otázka. Proč dochází v oblasti SBS k tak razantnímu ročnímu poklesu? Je možno vysledovat v oblasti SBS jevy, které by bylo možno vztáhnout k tomuto poklesu, který s ohledem na ekonomické oživení není „logický“?

Vprvé radě je potřeba vyslovit tezi, že od cca. roku 2009/2010 můžeme zaznamenat razantní nástup společností, které zaměstnávají více než 50% osob se zdravotním postižením a na jejich zaměstnávání čerpají dotaci (8000 - 10 000 Kč na osobu měsíčně plus další výhody) a soutěží tak o co nejnižší cenu ve veřejné zakázce. Jako jeden z mnohých můžeme uvést jako příklad ostrahu úřadu vlády, kdy cena byla v roce 2010 58 Kč bez DPH/hod., aby následně v roce 2013 poklesla na 46,84 Kč bez DPH/hod. Státní úřad inspekce práce, který má za úkol kontrolovat subjekty, zda dodržují pracovněprávní povinnosti, povinnosti na úseku BOZP a zda nerealizují nelegální zaměstnávání, byl v témže roce střezěn za cenu 82,50 Kč bez DPH/ hod. I když vliv na situaci v oblasti SBS tato skutečnost jistě má, nevysvětluje to pokles zaměstnanců jako celek, protože i tito zaměstnanci by měli být uváděni v celkovém počtu zaměstnanců.

Pokusili jsme se zachytit pokles počtu zaměstnanců mezi 30. 06. 2013 a 31. 12. 2014 z jiného úhlu. V roce 2013 v prvním pololetí došlo k nabytí účinnosti předpisů platných pro oblast Pracovně lékařských služeb (PLS) a zvýšení nákladů v této oblasti pro zaměstnavatele o cca. 200 - 300 Kč ročně na každého zaměstnance. Zároveň od 01. 08. 2013 došlo k navyšení minimálních mzdových stupňů – II. Stupeň - kam zařazujeme většinu činností v oblasti SBS – o 500 Kč/měsíčně na 59,60 Kč/hod. (počítáno při přepočtu na 37,5 hodinový pracovní týden platný pro třisměnný nebo nepřetržitý pracovní režim). Navyšení k 01. 01. 2015 následně činilo 800 Kč měsíčně, tj. základní sazba hodinové mzdy činí 64,80 Kč.

Co se stane, když se pokusíme spočítat množství vyplacených mezd při základním měsíčním úvazku (7,5 hod x 21,2 dnů celkem 159 hodin) a příslušnou hodinovou mzdu k 30. 6. 2013 x počet zaměstnanců k 30. 06. 2013? A srovnáme s výsledkem stejného výpočtu, kde hodinovou mzdu použijeme ve výši účinné k 01. 01. 2015 a počet zaměstnanců známých k 31. 12. 2014 s tím, že budeme předpokládat, že v roce 2015 nedojde k dalšímu poklesu počtu zaměstnanců.

.....

	30. 6. 2013	1. 1. 2015	rozdíl	rozdíl v %
Mzda 1. 8. 2013	59,60 Kč	64,80 Kč	5,20 Kč	8,72
zaměstnanců	51 900	47 485	- 4 415	- 8,51
hodin měsíčně	159	159		
celkem	5 901 901 920,00 Kč	5 870 969 424,00 Kč	- 30 932 496,00 Kč	- 0,52
odvod 34 %	2 006 646 652,80 Kč	1 996 129 604,16 Kč	- 10 517 048,64 Kč	- 0,52

Výsledek: Tabulka nám ukazuje, že přes zvýšení mzdových nákladů (navýšení mzdové sazby za hodinu práce na základě zvýšení zaručené mzdy), došlo ke srovnatelnému poklesu zaměstnanců a úroveň mezd vyplacených v oblasti SBS tak zůstává v podstatě konstantní.

Zkusíme tento výpočet provést s trochu změněnými hodnotami, které budou možná blíže k realitě. Počet zaměstnanců vezmeme dle stavu k 31. 12. 2012, tj. použijeme počet zaměstnanců, který byl před vstupem do roku, kdy došlo ke změnám mzdového stupně a navýšení nákladů na PLS.

	31. 12. 2012	1. 1. 2015	rozdíl	rozdíl v %
mzda	56,64 Kč	64,80 Kč	8,16 Kč	14,41
osob	52 827	47 485	- 5 342	- 10,11
hodin měsíčně	159	159		

celkem	5 708 967 402,24 Kč	5 870 969 424,00 Kč	162 002 021,76 Kč	2,84
odvod 34 %	1 941 048 916,76 Kč	1 996 129 604,16 Kč	55 080 687,40 Kč	2,84

Výsledek: Nárůst hodinových mzdových nákladů je 14,41 % při navýšení celkových vyplacených mezd 2,84 %, protože zaniklo v oboru 5 342 pracovních míst. Vezmeme-li ale do úvahy, že mnoho subjektů muselo (s ohledem na stagnaci a poklesy cen) řešit nárůst mzdových hodinových nákladů tím, že omezí vyplácené benefity – stravenky, „ošatné“ a další, které znamenaly pro zaměstnance příjem formou „čistého příjmu“ lze říci, že nárůst vyplacených mezd o 2,84 % se zřejmě nekoná, protože došlo k úspoře v jiné kapitole. Započítat tak lze nárůst odvodů na sociální a zdravotní pojištění ve výši cca. 2,84 %, kdy je otázkou, zda tento nárůst odpovídá poklesu zaměstnanosti o 10,11 %, a tedy nárůstu nezaměstnanosti se všemi důsledky.

Zkusme teď predikovat, co se stane, když v roce 2015 bude pokračovat trend, který od roku 2011 lze jednoznačně identifikovat a dojde k poklesu zaměstnanců o dalších 2000 osob. Data srovnáme s rokem 2012, před prvním vlnou zvýšení mzdových nákladů.

	31. 12. 2012	2015	rozdíl	rozdíl v %
mzda 01. 01. 2013	56,64 Kč	64,80 Kč	8,16 Kč	14,41
osob	52 827	45 485	- 7 342	- 13,90
hodin měsíčně	159	159		

celkem	5 708 967 402,24 Kč	5 623 692 624,00 Kč	- 85 274 778,24 Kč	- 1,49
odvod 34 %	1 941 048 916,76 Kč	1 912 055 492,16 Kč	- 28 993 424,60 Kč	- 1,49

Výsledek: Tabulka ukazuje jednoznačně, že můžeme přepokládat pokračující trend poklesu pracovních míst v oblasti SBS, protože pokles o dalších cca 2000 zaměstnanců znamená zachování množství vyplacených mezd, což je jediná racionální reakce na stagnující respektive klesající ceny v oblasti SBS.

Závěr

- Zvyšování mzdových nákladů formou navyšování mzdových „tarifů“ zaručené mzdy vede k likvidaci pracovních míst.**
- Likvidace pracovních míst je markantní zejména v oblasti, kde mzdové a personální náklady činí přes 85 – 90 % celkové ceny služby. Zobecňujeme tak poznatek z oblasti SBS.**
- Ve vztahu k bodu b) lze tvrdit, že na tomto stavu se podílí zásadní měrou sám stát, který diktuje subjektům, kolik musí minimálně vyplácet zaměstnancům. Na druhou stranu stát - není ochoten své vlastní požadavky promítnout do své politiky nákupu a preferuje subjekty, kteří soutěží v podstatě pouze o „dotace“ formou získání zakázky za nejnižší cenu (získaná zakázka je podmínkou získání dotace). Nebo jinak, stát přímo preferuje subjekty, kteří porušují platnou legislativu zásadním způsobem. Stát tak nakupuje od „pašeráků“, ačkoli vydává miliardy na „finance“.**
- MPSV a celá současná vláda se mýlí, když tvrdí, že zvyšování minimálních mezd nemá vliv na nezaměstnanost. Má, a naše výpočty, statistická data a reálná zkušenost to dokazují.**

V Praze, dne 26. 03. 2015

Mgr. Radek Zapletal
Tajemník

Žitná 52/1578, 120 00 Praha 2
e-mail: radek.zapletal@seznam.cz
www.securityclub.org
tel.: +420721959324

Roháčova 37, 130 00 Praha 3
sekretariat@asbs.cz
www.asbs.cz
+420234631234